

Ligestilling må være en vedvarende handling i livet



Ny bog om ligestilling tilbyder historieløse læsere vigtig faktuel ballast, men savner bid og konkret, fremadrettet handlingsanvisninger.

AF GITTE M. RASMUSSEN

År 2015 var året, hvor vi i Danmark kunne fejre 100-årsjubilæet for kvinders stemmeret og valgbarhed. Dansk Kvindesamfunds antologi, *Stemmer – et samtidsblik på køn og feminisme*, vil i den sammenhæng sætte fokus på dem, som i årevis kæmpede for denne rettighed, og den vil samtidig debattere, hvor langt vi er kommet siden med kvinderettigheder og ligestilling.

For, som der står i forordet, 'ligestilling er en vedvarende holdning til livet'.

Bogen mener, at feminisme er det nye sort og spørger om, hvad det vil sige at være feminist i dag og om mænd kan være det?

Bogen består af fjorten korte indlæg skrevet af elleve kvinder og tre mænd, som med forskellige udgangspunkter stiller skarpt på, hvor vi står i dag i forhold til tiden omkring forrige århundredeskifte.

Den er ikke en historisk gennemgang, men et her-og-nu punktnedslag dengang og i dag: Hvordan så det ud dengang kampen om stemmeretten stod, hvad mangler vi at opnå med hensyn til ligestilling mellem kvinder og mænd, og hvordan tales der om køn? Særligt en diskussionen af hvordan køn og ligestilling foregår, fylder en del.

Bogen forsøger umiddelbart at favne bredt og hen over det politiske spektrum, og det lykkes til dels. Set i lyset af at bogen forsøger at give et her og nu billede af den ligestillingspolitiske situation anno 2015, savner man dog som læser nogle stemmer.

Bevares, der er aldersspredning, og også inddraget mandlige samt minoritetsetniske kvindelige stemmer, men udvalget tæller tolv skribenter med en akademisk og/eller journalistisk baggrund, en tegner og en musiker. Forfatterne er desuden storbymennesker bosat i ind- og udland.

Elleve af dem har eller har haft en tilknytning til Dansk Kvindesamfund som nuværende eller tidligere ansatte, bloggere eller deltagere ved organisationens tidligere arrangementer og initiativer.

Det er i sig selv ikke nogen bagdel, naturligvis, men det ville have klædt bogen om man redaktionelt havde meldt klart ud, at skriftet var et produkt fra Dansk Kvindesamfunds egen baghave.

Og selv om uddannelse er fint, hvor er så stemmerne fra neden? De fattige, provinsen og den rådne banan?

Og hvor er de transfeminines og transkvindernes stemmer?

Jeg synes, at teksterne kører en smule i ring, og savner bid, udfordring, 'det farlige', provokation.

Enkelte skiller sig ud: Khaterah Parwani med sin direkte og personlige skrivestil, Rasmus Bryggers forandring fra at være erklæret anti-feminist til at være feminist og tegneren Maren Uthaug's spidse, humoristiske pen.

Er man af den faste overbevisning, at vi i Danmark har opnået fuld ligestilling, vil man imidlertid blive overrasket ved læsning. Desuden giver den en opfrisker på historiske begivenheder, skulle de være blevet glemt af nogle. Særligt Gretelise Holms skriv er tankevækkende læsning af de horrible udtalelser fra datidens mænd om kvinder og stemmeret.

Men: Alt i alt synes bogen ret harmløs. Kun *die hard* antifeminister må kunne finde grund til virkeligt at fare i flint (men der skal jo som regel ikke meget til). Og enkelte kan måske blive overrasket over, at mænd kan være feminister.

Dog, som Lilian Munk Rösing skriver, så kalder dette emne stadig på så stærke følelser og forestillinger, at hun er tæt på at fortryde hver gang hun ytrer sig offentligt. For nej, vi har

stadig ikke lige muligheder, lige rettigheder eller lige løn i dagens Danmark.

Det burde i sig selv ikke være nogen hemmelighed, men italesættelsen af denne indlysende uretfærdighed og absurditet kan stadig få nogle, høj som lav, til at rulle med øjnene, eller fare til tasterne og starte *hate speech*, som det hedder på nudansk.

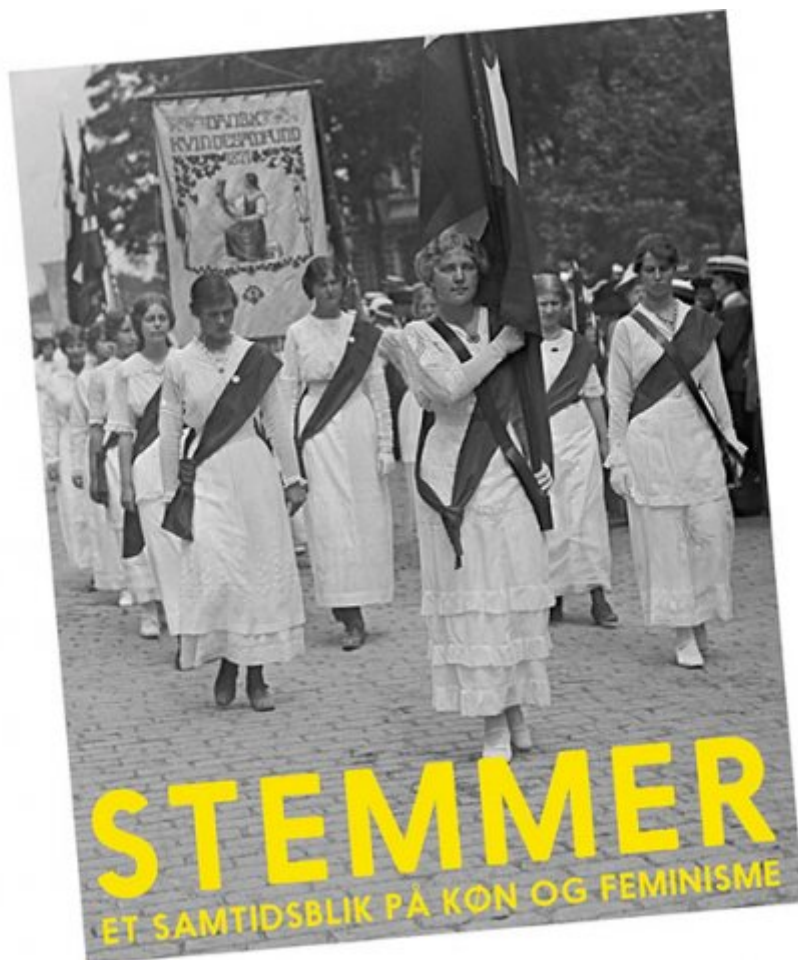
Stemmer – et samtidsblik på køn og feminisme er lettilgængelig med sine korte historier og mange illustrationer.

Alle bogens illustrationer er i sort/hvid. Den eneste gennemgående farve er en sodavandsgul nuance. Et forsøg på at distancere sig fra det gamle slogan om 'ingen kvindekamp uden klassekamp' og vice versa - og dermed få flere med på båden?

Grafisk fremstår bogen næsten som en kollage med blandingen af fotografier, tegneserier, sange og breve fra fortid og nutid.

Gitte M. Rasmussen er cand.mag, feminist og ciskønnet storbybo, tilhører prækariatet.

Stemmer – et samtidsblik på køn og feminisme. Udgivet af Dansk Kvindesamfund. Forlaget Gyrithe, 188 sider, 249 kroner. Forhandles flere steder.



Redaktion: Kontradoxia

Emneord: feminisme | boganmeldelse | ligestilling |

